

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Αί ταχέϊαι πρόοδοι τῆς σπουδῆς τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, διέκρινον τὴν δευτέραν περίοδον. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὀνομασθεῖσα ἀκαταλλήλως κοινὴ ἐπλουτίσθη διὰ μεγάλου ἀριθμοῦ μεταφράσεων καὶ πρωτοτύπων ἔργων· ἀλλὰ κυρίως ἐν τῇ τρίτῃ τρίτῃ περιόδῳ ἔλαβε σταθεροὺς νόμους καὶ σύστημα ἐντελῶς κανονικόν. Πρὶν προσεγγίσωμεν τὸ τελευταῖον μέρος τῆς φιλολογικῆς ἡμῶν ἱστορίας, νομίζω ὠφέλιμον νὰ γνωστοποιήσω αἰτίας τινὰς ἐξωτερικὰς, αἵτινες ἐπέσπευσαν τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ἔθνους ἀνάπτυξιν.

Ἡ Εὐρώπη καὶ πρὸ πάντων ἡ Τουρκία εὐρίσκοντο ἐν περιστάσεσιν εὐνοϊκαῖς πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Τὰ μεγάλα πολιτικὰ ζητήματα, ὅσα ὑπῆρχον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐκίνουν ἐπίσης τὴν Ἑλλάδα, ἥτις ἐφέρετο ἰσχυρῶς πρὸς πᾶν εἶδος βελτιώσεως καὶ ἠτοίμαζεν ἐν σιγῇ ὄπλα πρὸς τὴν προσεγγίζουσαν αὐτῆς ἀπελευθέρωσιν.